Табе, вырашыўшаму паступіць у наш універсітэт, расказваем сёння аб старэйшай ВНУ Савецкай Беларусі.

Такім будзе галоўны вучэбны корпус

Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі універсітэт

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна

№21(412) | Панядзелак, 20 чэрвеня 1960 года | ЦАНА 10 КАП

□ □ □

ПРАЗ ГОД наш універсітэт будзе адзначаць сваё саракагоддзе. Створаны ў 1921 годзе па дэкрэту, падпісанаму У. І. Леніным, ён бурна рос і хутка з'явіўся базай для стварэння шэрагу іншых вучэбных і навукова-даследчых устаноў Беларусі. На базе асобных факультэтаў універсітэта ў 30-ыя гады былі адкрыты палітэхнічны, педагагічны, медыцынскі, юрыдычны інстытуты і інстытут народнай гаспадаркі.

Усяго 39 гадоў існуе наш універсітэт. Параўнаўча невялікі тэрмін. Але гэта былі гады савецкай улады, гады, калі першая ВНУ рэспублікі ўвесь час адчувала на сабе клопаты партыі і ўрада. І вось цяпер універсітэт—буйнейшая навучальная установа і цэнтр развіцця навукі і культуры рэспублікі. За гэты час ён падрыхтаваў звыш пятнаццаці тысяч спецыялістаў у розных галінах прамысловасці, навукі, культуры. Іх можна сустрэць у школах, на заводах і фабрыках, у навуковых установах, на адказных партыйных, камсамольскіх і прафсаюзных пасадах.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ...

Рашэннямі XXI з'езду КПСС прадугледжана карэнная перабудова ўсёй прамысловасці на новай тэхнічнай аснове. У сувязі з гэтым у бліжэйшыя гады рэспублікі будзе патрэбна вялікая колькасць спецыялістаў радыётэхнікі, радыёэлектронікі, ядзернай фізікі, атамнай і малекулярнай спектраскапіі, вылічальнай матэматыкі і электроннай тэхнікі, хіміі палімераў і хіміі вуглевадародаў, біяхіміі, біяфізікі, фотасінтэзу, генетыкі і селекцыі, мікрабіялогіі і іншых навук.

Таму ў 1960 годзе ў нас значна павялічваецца прыём абітурыентаў на стацыянарнае навучанне на спецыяльнасці фізічнага, матэматычнага, хімічнага і біялагічнага цыклаў.

Уся вучэбная і выхаваўчая работа універсітэта накіравана на тое, каб падрыхтаваць высокакваліфікаваных спецыялістаў, прывіць ім любоў да працы, пачуццё гордасці за сваю Радзіму і яе вялікі народ. Калектыў універсітэта выхоўвае высокаідэйных адукаваных людзей, якія ўмеюць самастойна ставіць новыя задачы і паспяхова рашаць іх, якія ўмеюць разбірацца ў складаных пытаннях гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, здольных ламаць старыя традыцыі і рухаць навуку і культуру ўперад.

У адпаведнасці з гэтымі патрабаваннямі вучэбныя планы прадугледжваюць разам з лекцыямі вялікую колькасць лабараторных, практычных і семінарскіх заняткаў.

Для асоб, якія пасля заканчэння універсітэта пойдуць працаваць у сярэднюю школу, значна павялічваецца педагагічная практыка.

З мэтай узмацнення практычнай падрыхтоўкі нашых выпускнікоў прадугледжваецца стажыраванне студэнтаў на рабочых месцах па будучай спецыяльнасці.

На ўсіх факультэтах універсітэта ёсць аспірантура, якая рыхтуе кадры для навуковай і педагагічнай дзейнасці. У аспірантуру прымаюцца работнікі прамысловасці, сельскай гаспадаркі, сістэмы ўстаноў культурнага будаўніцтва, якія працавалі па спецыяльнасці не менш двух гадоў, паспяхова праявілі сябе на рабоце і маюць схільнасць да навукова-даследчай работы. У выглядзе выключэння могуць быць пакінуты ў аспірантуры лепшыя выпускнікі з ліку закончыўшых універсітэт па спецыяльнасці: матэматыка, фізіка, механіка, тэарэтычныя раздзелы хіміі і біялогіі.

У цяперашні час на 9 факультэтах Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна навучаецца звыш 6 тысяч студэнтаў. Усю вучэбную і навуковую работу ажыццяўляюць 48 кафедраў, на якіх працуе звыш 300 прафесараў, дацэнтаў, аспірантаў. Універсітэт мае дзве навукова-даследчыя станцыі: Нарачанскую біялагічную станцыю, дзе праводзіцца вучэбная і вытворчая практыка студэнтаў біялагічнага факультэта і вядзецца навуковая работа ў галіне гідрабіялогіі, і вучэбную біёлага-геаграфічную станцыю ў Чырвоным Урочышчы, дзе студэнты праходзяць вучэбную і вытворчую практыку і вядзецца навуковая работа ў галіне генетыкі і селекцыі раслін.

Універсітэт мае тры багатыя экспанатамі музеі: гісторыка-археалагічны, мінералагічны і заалагічны. Пры кафедрах абсталявана 35 кабінетаў і 50 лабараторый. Кніжны фонд бібліятэкі налічвае больш як паўмільёна тамоў.

Цяпер універсітэт рыхтуецца прыняць новае папаўненне. Ва аўдыторыі і лабараторыі ў асноўным прыдуць людзі, якія ўзбагацілі сябе вопытам практычнай работы.

Мы з радасцю прымем вас у дружную студэнцкую сям'ю.

А. Н. СЕЎЧАНКА,
акадэмік АН БССР,
рэктар універсітэта.

Рыхтуем рознабаковых спецыялістаў

Фізічны факультэт—адзін з самых буйных факультэтаў універсітэта. На дзённым і вячэрнім аддзяленнях яго займаюцца каля 600 студэнтаў.

У апошні час значна змяніліся вучэбныя планы факультэта. У іх усё больш месца адводзіцца практычнай падрыхтоўцы нашых навучэнцаў. Ужо з першых дзён заняткаў ва універсітэце студэнты I і II курса будуць працаваць у вучэбных майстэрнях. Яны авалодаюць слясарнай і такарнай справай, пазнаёмяцца з фотасправай, радыёмантажнымі работамі.

Падрыхтоўка спецыялістаў на факультэце вядзецца па двух профілях—педагагічным, з пяцігадовым тэрмінам навучання і навукова-даследчым (пяць с палавінай гадоў навучання). Апошні профіль прадугледжвае падрыхтоўку кадраў для работы ў даследчых інстытутах, завадскіх лабараторыях, канструктарскіх бюро і г. д.

Раздзяленне студэнтаў на гэтыя два патокі праводзіцца пасля трэцяга курса. Практыку студэнты праходзяць у адпаведнасці з абраным профілем. Асобы, якія будуць педагогамі, 12 тыдняў праходзяць педагагічную практыку і 6—вытворчую. Астатнія студэнты праходзяць толькі вытворчую практыку на працягу 38 тыдняў.

Агульнатэарэтычная і спецыяльная падрыхтоўка студэнтаў ажыццяўляецца 6 кафедрамі факультэта: агульнай і эксперыментальнай фізікі, фізічнай оптыкі, спектральнага аналізу, тэарэтычнай фізікі і фізікі цвёрдага цела і паўправаднікоў. Гэтыя кафедры рыхтуюць спецыялістаў у галіне атамнай і малекулярнай спектраскапіі, электра- і фоталюмінесцэнцыі, радыёфізікі і электронікі, фізікі цвёрдага цела і паўправаднікоў, тэорыі элементарных часціц. Імёны лепшых вучоных факультэта акадэмікаў АН БССР, прафесараў, дактароў навук А. Н. Сеўчанкі, М. А. Ельяшэвіча, М. М. Сіраты, Б. І. Сцяпанава, Ф. І. Фёдарава, І. З. Фішара добра вядомы не толькі ў рэспубліцы, але і ў Саюзе.

Лабараторыі факультэта абсталяваны сучаснымі фізічнымі прыборамі і ўстаноўкамі, некаторыя з якіх з'яўляюцца ўнікальнымі для Беларусі.

Асобы, якія заканчваюць наш факультэт, накіроўваюцца на працу ў сярэднія школы, лабараторыі, канструктарскія бюро заводаў, у навукова-даследчыя ўстановы.

М. П. ХАЛІМОНОВІЧ,
дэкан фізфака.

Летапісцы чалавечага грамадства

Гістарычны факультэт рыхтуе настаўнікаў гісторыі і канстытуцыі для сярэдніх школ і гісторыкаў — навуковых работнікаў: археолагаў, этнографаў, музеязнаўцаў, архівазнаўцаў. Закончыўшыя гістарычны факультэт і атрымаўшыя адну з кваліфікацый (археолаг, этнограф і г. д.) адначасова атрымліваюць права выкладання гісторыі і канстытуцыі ў сярэдніх школах.

Залічаныя на гістарычны факультэт абітурыенты, якія маюць двухгадовы вытворчы стаж работы, ці дэмабілізаваныя з радоў Савецкай Арміі і Флота, займаюцца на факультэце з адрывам ад вытворчасці. Асобы, якія паступілі на факультэт пасля заканчэння сярэдняй школы, першы год навучання займаюцца завочна і працуюць на вытворчасці. На 2 курсе і яны пераходзяць на стацыянарнае навучанне.

Для самастойнай работы студэнтаў на факультэце абсталяваны кабінеты гісторыі СССР, гісторыі БССР, усеагульнай гісторыі і гісторыкаархеалагічны музей. У кабінетах праводзяцца кансультацыі, дэманструюцца вучэбныя і навукова-даследчыя кінафільмы, студэнты атрымліваюць вучэбную і навуковую літаратуру, наглядныя дапаможнікі, бібліяграфічныя даведкі.

За пяцігадовы тэрмін навучання нашы студэнты праходзяць рознастайную практыку: педагагічную—у школах, піянерскую—у піянерскіх лагерах, археалагічную і этнаграфічную—у навуковых экспедыцыях, музейную, архіўную, бібліяграфічную—у музеях, архівах, бібліятэках.

Усю вучэбную і навукова-даследчую работу і вытворчую практыку на факультэце арганізоўваюць і праводзяць спецыяльныя кафедры—гісторыі СССР, гісторыі БССР, новай гісторыі, гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў, а таксама агульнаўніверсітэцкія кафедры: гісторыі КПСС, палітычнай эканоміі, дыялектычнага і гістарычнага матэрыялізму, гісторыі філасофіі і іншыя.

П. З. САВАЧКІН,
дэкан істфака.

ВАС ЧАКАЕ ПРАЦА СЯРОД ПРЫРОДЫ

Біялогія яшчэ поўная таямніц. Але напэўна недалёкі і трыумф біялогіі, звязаны з раскрыццём таямніц носьбіта жыцця—бялка. Чалавек будучага будзе магутным уладаром прыроды, законадаўцам яе развіцця. І гэтыя сілы дасць яму біялогія.

Але гэта вялікія праблемы і, магчыма, не кожнаму даступныя. У нашага факультэта больш сціплая задача—ён рыхтуе выкладчыкаў біялагічных дысцыплін сярэдняй школы і работнікаў навуковых лабараторый.

Навучанне на факультэце вядзецца з адрывам ад вытворчасці. Студэнты, якія рыхтуюцца да педагагічнай працы, займаюцца 5 гадоў, а асобы, якія рыхтуюцца для работы ў навуковых лабараторыях—5,5 гадоў.

Будучыя біёлагі авалодваюць сваёй прафесіяй на лекцыях, лабараторных і практычных занятках, непасрэдна ў навуковых гуртках і навукова-даследчых станцыях факультэта. Вытворчая і пераддыпломная практыкі студэнтаў праводзяцца ў розных экспедыцыях, на вопытных станцыях, у лабараторыях інстытутаў Акадэміі навук, запаведніках, саўгасах і калгасах.

Добрай арганізацыі вучэбнага працэсу садзейнічае наяўнасць двух вучэбна-навуковых станцый, заалагічнага музея, батанічнага саду, аранжарэі.

На першым і другім курсах студэнты праходзяць агульнабіялагічную падрыхтоўку. З трэцяга курса пачынаецца спецыялізацыя па асобных раздзелах біялогіі. Гэтая спецыялізацыя студэнтаў ажыццяўляецца кафедрамі дарвінізма і генетыкі, фізіялогіі раслін, глебазнаўства, заалогіі хрыбетных жывёл, фізіялогіі чалавека і жывёл, на якіх працуюць такія вядомыя вучоныя, як прафесары Турбін, Сяржанін, Юньеў і іншыя.

Выпускнікі біяфака накіроўваюцца на працу ў навуковыя лабараторыі, вопытныя станцыі і сярэднія школы.

П. Г. ПЯТРОВІЧ,
дэкан біялагічнага факультэта.

НА ЗДЫМКУ: студэнткі біяфака на лабараторных занятках. Фота **А. ШРУБКА.**

ЧАРАЎНІЦА НАШАГА ЧАСУ

Чараўніцай нашага часу называюць хімію. І гэта так. Без развіцця хіміі немагчымы шырокі тэхнічны прагрэс, немагчыма стварэнне матэрыяльнай базы камунізма. Наш факультэт і рыхтуе спецыялістаў-хімікаў, гэтых магаў і чараўнікоў сучаснай прамысловасці.

Пасля заканчэння агульнай падрыхтоўкі студэнтаў, якая вядзецца на працягу трох курсаў на шырокай фізіка-матэматычнай аснове, студэнты размяркоўваюцца на патокі. У адным з патокаў (тэрмін навучання 5,5 гадоў) студэнты будуць рыхтавацца для работы ў лабараторыях заводаў, навукова-даследчых інстытутаў, канструктарскіх бюро. Больш вузкую спецыялізацыю яны будуць набываць у галіне агульнай і неарганічнай хіміі, арганічнай хіміі, аналітычнай хіміі, фізічнай і калоіднай хіміі.

Студэнты другога патоку (тэрмін навучання 5 гадоў) будуць рыхтавацца для не менш цікавай і важнай работы ў якасці настаўнікаў. Яны праходзяць месячную педагагічную практыку ў школах і двухмесячную вытворчую — на хімічных заводах. Для студэнтаў жа першага патоку прадугледжан працяглы вытворчы практыкум у 7—9 семестрах.

На хімічным факультэце ёсць 5 кафедраў, якія ажыццяўляюць увесь педагагічны працэс: кафедра агульнай і неарганічнай хіміі, арганічнай хіміі, аналітычнай хіміі, фізічнай і калоіднай хіміі і кафедра каталізу. На кафедрах працуюць вопытныя і кваліфікаваныя спецыялісты.

І. Р. ЦІШЧАНКА,
дэкан хімічнага факультэта.

На здымку: студэнткі I курса хімічнага факультэта В. Курбыка і Р. Елісеева на практычных занятках па неарганічнай хіміі.

Фота **А. ШРУБКА.**

Сябруй са спортам — вучобе ён не замінае

Спартыўны калектыў універсітэта з'яўляецца адным з буйнейшых у рэспубліцы. У нас створаны секцыі па 21 віДзе спорту—лёгкай атлетыцы, плаванні, гімнастыцы, валейболу, баскетболу, футболу, ручным мячы, фехтаванні, лыжным спорце, класічнай і вольнай барацьбе, веласпорту, мастацкай гімнастыцы, цяжкай атлетыцы і інш. Усяго ў секцыях займаецца каля 800 студэнтаў. Гэта дае магчымасць з году ў год рыхтаваць значную колькасць спартсменаў-разраднікаў, якія папаўняюць зборныя каманды універсітэта. Толькі за 1959 год універсітэт выхаваў 1 майстра спорту, 18 першаразраднікаў, 99 спартсменаў другога разраду і 290—трэцяга.

Многія спартсмены універсітэта дабіліся высокіх спартыўных дасягненняў і з поспехам абараняюць гонар рэспублікі ў розных спаборніцтвах. Гэта студэнт III-га курса хімфака Уладзімір Гараеў,—майстар спорту СССР, член зборнай алімпійскай каманды СССР, студэнт V-га курса гістфака Альберт Котаў—член зборнай каманды рэспублікі па лёгкай атлетыцы, студэнтка III-га курса матфака Л. Лесіна—чэмпіёнка рэспублікі па шашках, студэнт III-га курса фізфака Анатоль Антановіч—чэмпіён ВЦСПС сярод юнакоў па класічнай барацьбе, студэнтка III-га курса філфака Марыя Верамейчык—чэмпіёнка рэспублікі па кіданні кап'я і іншыя.

Заняткі ў секцыях вядуць звыш 30 высокакваліфікаваных выкладчыкаў з вялікім вопытам педагагічнай і трэнерскай работы. Сярод іх—двухразовы чэмпіён Узброеных Сіл Савецкага Саюза па класічнай барацьбе Я. С. Фішбейн, былыя рэкардсмены рэспублікі па спартыўнай хадзьбе і цяжкай атлетыцы У. Р. Кушнароў і В. Ф. Кавалёў.

Ва універсітэце кожны год праводзіцца круглагадовая спартакіяда паміж факультэтамі па 17 відах спорту. Гэтае мерапрыемства выклікае велізарную цікавасць у студэнтаў. Дастаткова сказаць, што ў спаборніцтвах гэтага вучэбнага года прынялі ўдзел 4000 чалавек. Лепшых вынікаў дабіліся спартсмены фізічнага факультэта, які ўзнагароджаны пераходным кубкам рэктарата і спартыўнага клуба.

Акрамя спартакіяды ва універсітэце праводзіцца штогод аглядконкурс факультэтаў на лепшую пастаноўку фізкультурнай работы.

Каманды універсітэта прымаюць удзел ва ўсіх спаборніцтвах сярод ВНУ горада і рэспублікі, дзе яны выступаюць па першай групе і нязменна займаюць прызавыя месцы амаль па ўсіх відах спорту.

У 1959 годзе універсітэт прыняў удзел ва ўсесаюзным аглядзе работы спартыўных клубаў. Рашэннем Цэнтральнага Савета ДСТ «Буравеснік» нашаму клубу прысуджана званне «Лепшы спартыўны клуб студэнцкага ДСТ «Буравеснік».

Спартыўны калектыў універсітэта з кожным годам пашырае сувязі са спартсменамі другіх ВНУ краіны. Традыцыйнымі ўжо сталі спаборніцтвы са студэнтамі Вільнюскага універсітэта па 6 відах спорту. У гэтым годзе, каманда нашых гімнастаў прыняла ўдзел у мачтавай сустрэчы 5 універсітэтаў па гімнастыцы, арганізаванай ленінградскім універсітэтам. Каманда лёгкаатлетаў прыняла ўдзел у першынстве ЦС ДСТ «Буравеснік» у горадзе Батумі. Нашы турысты зрабілі некалькі паходаў па Каўказе.

У час летніх канікул універсітэт арганізоўвае летні аздараўленча-спартыўны лагер. У гэтым годзе такі лагер будзе створаны на беразе Нарач. Тут змогуць адпачыць і патрэніравацца спартсмены ў дзве змены па 250 чалавек.

Для правядзення вучэбна-трэніровачных заняткаў ва універсітэце ёсць тры спартыўныя залы, акрамя таго арэндуюцца стадыён «Дынама» і басейн інстытута фізкультуры.

Г. Я. МАРКАЎ,
загадчык кафедры фізвыхавання.

КУЗНЯ ЛІТАРАТАРАЎ

Філалагічны факультэт—адзін з буйнейшых факультэтаў нашага універсітэта. Ён складаецца з трох аддзяленняў: беларускай мовы і літаратуры, рускай мовы і літаратуры і журналістыкі. На факультэце цяпер працуе шэсць кафедраў, якія аб'ядноўваюць лепшыя навуковыя сілы рэспублікі ў галіне лінгвістыкі, літаратуразнаўства і журналістыкі. Зараз стацыянарна на факультэце займаецца 601 чалавек, на вячэрнім аддзяленні—45 чалавек.

Філалагічны факультэт рыхтуе высокакваліфікаваных філолагаў-выкладчыкаў беларускай мовы і літаратуры, рускай мовы і літаратуры, якія могуць быць таксама і навуковымі работнікамі, паспяхова займацца навукова-даследчай працай у галіне лінгвістыкі і літаратуразнаўства. Большасць літаратурных кадраў рэспублікі—выхаванцы нашага факультэта.

Прафесія журналіста—вельмі складаная і адначасова ганаровая. Аддзяленне журналістыкі заклікана рыхтаваць кваліфікаваныя кадры ўсебакова развітых, марксісцкі ўзброеных, літаратурна адукаваных работнікаў савецкага друку. Вучэбны план многа гадзін адводзіць гісторыі рускай журналістыкі, гісторыі партыйна-савецкага друку, друку замежных кампартый, практычнай стылістыцы рускай і беларускай моваў і іншым дысцыплінам.

Вялікую ролю ў выхаванні студэнтаў, будучых журналістаў, мае вытворчая практыка ў рэдакцыях газет. У адпаведнасці з новым вучэбным планам тэрмін праходжання практыкі павялічыўся з 16 да 46 тыдняў. У 6, 8, 10 семестрах студэнты-журналісты будуць знаходзіцца ў рэдакцыях газет і вучыцца па сістэме завочнага навучання. У друкарні універсітэта студэнты аддзялення журналістыкі праходзяць практычныя заняткі па тэхніцы афармлення газеты, удзельнічаюць у выпуску вучэбнай газеты «Журналіст».

На факультэце побач з лекцыямі, якія чытаюцца прафесарамі, дацэнтамі і кандыдатамі навук, вопытнымі выкладчыкамі, праводзяцца практычныя заняткі, чытаюцца спецкурсы, вядуцца спецсемінары, працуюць студэнцкія навуковыя гурткі, дзе студэнты авалодваюць метадамі самастойнай навуковай работы ў пэўнай галіне філалагічнай навукі.

Р. В. БУЛАЦКІ,
нам. дэкана філфака.

САМЫЯ КВАЛІФІКАВАНЫЯ КАДРЫ

У апошні час вельмі ўзрасла роля матэматыкі. Небывалы тэхнічны прагрэс нашай краіны, поспехі ў асваенні касмічнай прасторы, адкрыццё новых элементарных часціц былі б немагчымымі без выкарыстання самых навейшых дасягненняў матэматыкі. Паяўленне электронна-вылічальных машын рэзка ўзмацніла ўздзеянне матэматыкі на развіццё тэхнікі, рашэнне задач эканамічнага характару, адшуканне аптымальных рэжымаў вытворчасці.

У сувязі з узросшай роляй матэматыкі ў тэхнічным прагрэсе ўзрасла і патрэбнасць у спецыялістах матэматыкі, здольных прымяніць свае веды пры рашэнні канкрэтных задач. Самыя кваліфікаваныя ў рэспубліцы кадры матэматыкаў рыхтуе матэматычны факультэт нашага універсітэта. Ён, як і яго сабрат—фізфак, вельмі малады, але паспеў ужо заваяваць заслужаную славу. На факультэце рыхтуюцца кадры для вылічальных цэнтраў, навуковых устаноў, заводаў матэматычных машын, а таксама выкладчыкі матэматыкі для вышэйшай і сярэдняй школы.

На матфаку працуе пяць кафедраў: вылічальнай матэматыкі, алгебры, геаметрыі, дыферэнцыяльных ураўненняў і матэматычнага аналізу. На гэтых кафедрах сканцэнтраваны лепшыя навуковыя сілы рэспублікі ў галіне матэматыкі.

На першых двух курсах факультэта выкладаюцца агульнаадукацыйныя дысцыпліны, на наступных курсах студэнты займаюцца па выбранай спецыяльнасці і рыхтуюцца да педагагічнай і навуковай працы. На пятым курсе выпускнікі выконваюць дыпломныя работы, прысвечаныя тэарэтычным і прыкладным пытанням матэматыкі.

Кафедры факультэта рыхтуюць таксама высокакваліфікаваныя матэматычныя кадры праз аспірантуру. На факультэце ў 1959 годзе адкрыты вылічальны цэнтр, працуе хуткадзеючая вылічальная машына «Урал». Цэнтр будзе весці навуковую работу ў галіне вылічальнай матэматыкі і рашаць задачы для патрэб прамысловых прадпрыемстваў Беларускага саўнаргаса.

Выпускнікі матэматычнага факультэта накіроўваюцца на работу ў навуковыя ўстановы і вылічальныя цэнтры, у сярэднія школы.

А. А. СУПРУНЕНКА,
дэкан матфака.

НА ЗДЫМКУ ўверсе: лекцыю чытае доктар А. Х. Турэцкі.

Геаграфія—навука старажытнасці

Геаграфія належыць да ліку старажытнейшых навук аб Зямлі. Спрадвеку чалавек вымушаны быў пазнаваць акружаючую яго прыроду і ў залежнасці ад узроўню развіцця вытворчых сіл, альбо прыстасоўвацца да яе, альбо пераўтвараць і выкарыстоўваць у сваіх інтарэсах.

Уяўленне аб тым, што географы заклікаты толькі адкрываць і апісваць невядомыя краіны — памылковае. Галоўная задача геаграфіі заключаецца ў тым, каб пазнаць законы фармавання і развіцця прыродна-геаграфічнага асяроддзя.

Геаграфічны факультэт універсітэта адкрыўся ў 1934 годзе. У яго складзе тры кафедры: фізічнай і эканамічнай геаграфіі, геалогіі і глебазнаўства. Важнай навукова-даследчай базай факультэта з'яўляецца багаты геалагічны музей, чатыры добра абсталяваныя кабінеты пры кафедрах.

Для правядзення вучэбных і вытворчых практык студэнты выязджаюць у розныя раёны рэспублікі і за межы яе (Паволжжа, Каўказ) у складзе экспедыцый і атрадаў.

Падрыхтоўка географаў на дзённым і вячэрнім аддзяленнях вядзецца па двух спецыяльнасцях: фізічная і эканамічная геаграфія.

Спецыяльнасць «фізічная геаграфія» рыхтуе географаў, якія ўмеюць весці комплексныя даследаванні прыродных умоў асобных раёнаў краіны для сельскагаспадарчых і прамысловых мэт, а таксама маюць грунтоўную падрыхтоўку для работы ў якасці выкладчыкаў геаграфіі ў сярэдняй школе.

Спецыяльнасць «эканамічная геаграфія» рыхтуе географаў, якія вывучаюць прыродныя ўмовы і гістарычныя законамернасці развіцця і размяшчэння вытворчых сіл нашай краіны, методыку гаспадарчай ацэнкі прыродных магчымасцяў асобных эканамічных раёнаў з мэтай высвятлення перспектыў развіцця і рацыянальнага размяшчэння ў іх гаспадаркі і насельніцтва. Пасля заканчэння універсітэта выпускнікі геафака накіроўваюцца на работу ў розныя экспедыцыі, планавыя, гаспадарчыя і праектныя арганізацыі, у сярэднія школы і навукова-даследчыя ўстановы.

Вучэбны план студэнтаў-географаў пабудаваны такім чынам, што яны па I і II курсах займаюцца незалежна ад спецыяльнасці адным патокам і вывучаюць агульнаадукацыйныя і шырокія геаграфічныя дысцыпліны. Пачынаючы з трэцяга курса студэнты слухаюць спецыяльныя курсы, якія і вызначаюць іх спецыялізацыю. Разам з вучэбнымі і вытворчымі палявымі практыкамі, вельмі важнае значэнне ў падрыхтоўцы географаў мае педагагічная практыка ў сярэдніх школах. На яе адводзіцца ўвесь першы семестр пятага курса.

І. І. ТРУХАН,
дэкан геаграфічнага факультэта.

Факультэт рамантыкі

Юрыдычны факультэт называюць часам факультэтам рамантыкі. Называюць не без падставы. Нашы выпускнікі працуюць і аператыўнымі работнікамі, і следчымі, і адвакатамі, і пракурорамі, і суддзямі. На іх савецкая дзяржава ўсклала пачэсны абавязак—пільна стаяць на варце сацыялістычнай законнасці, свята ахоўваць інтарэсы працоўнага народа.

У складзе факультэта ёсць тры кафедры: тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, грамадзянскага права і працэсу, крымінальнага права і працэсу. На юрфаку працуе таксама бібліятэка і чатыры вучэбныя кабінеты: тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, грамадзянскага права, крымінальнага права і крыміналістыкі.

У сувязі з тым, што на факультэт прымаюцца толькі асобы, якія маюць двухгадовы стаж практычнай работы, навучанне вядзецца з адрывам ад вытворчасці. Акрамя вучэбных заняткаў (лекцый і семінараў) студэнты ў канцы шостага семестра праходзяць месячную практыку ў народным судзе, раённай пракуратуры і Выканкомах раённых Саветаў дэпутатаў працоўных. На працягу 9-га семестра навучэнцы юрфака праходзяць вытворчае навучанне на рабочых месцах у тых арганізацыях, куды іх накіроўваюць на работу.

Асобы, закончыўшыя юрыдычны факультэт, накіроўваюцца на практычную работу ў савецкія і партыйныя органы, у органы суда і пракуратуры, адвакатуру і ў гаспадарчыя арганізацыі ў якасці юрыскансультантаў.

В. А. ДАРОГІН,
дэкан юрфака.

Цікавыя сустрэчы

Бадай што ў ніводнай з ВНУ рэспублікі не праводзіцца столькі цікавых сустрэч, як у нашым універсітэце. У гасцях у студэнтаў бываюць артысты беларускіх тэатраў і кіно, ім на суд аддаюць беларускія пісьменнікі і паэты свае новыя творы. Члены брыгад камуністычнай працы і кінарэжысёры, беларускія спевакі і ветэраны рэвалюцыі ахвотна сустракаюцца са студэнтамі.

У сваю чаргу студэнты наладжваюць культпаходы ў музеі і тэатры, экскурсіі на буйнейшыя прадпрыемствы беларускай сталіцы. На гэтым здымку вы бачыце студэнтаў універсітэта ў адным з цэхаў гадзіннікавага завода, дзе яны знаёмяцца з апрацоўкай дэталяў вельмі малой велічыні.

Наша самадзейнасць

На усю рэспубліку славіцца наш універсітэт самадзейнымі артыстамі. У калектывах мастацкай самадзейнасці налічваецца каля 500 чалавек.

Хор універсітэта ў гэтым годзе заняў першае месца на гарадскім аглядзе мастацкай самадзейнасці ВНУ. Ён удзельнічаў у канцэртах беларускай дэлегацыі на VI Сусветным фестывалі моладзі, у студэнцкіх святах песні ў Тарту, Рызе.

Наш танцавальны калектыў параўнаўча малады, але і ён лічыцца адным з лепшых у рэспубліцы. У яго рэпертуары—«Лявоніха», «Крыжачок», «Беларуская полька», «Рускі перапляс», «Кракавяк», малдаўскі «Жок» і іншыя танцы народаў СССР і краін народнай дэмакратыі.

Шэраг выдатных пастановак на універсітэцкай сцэне ажыццявіў тэатральны калектыў. Сярод іх—«Дзеці сонца» Горкага, «Дванаццаты час» Арбузава, «Кола шчасця» братоў Тур, «У добры час» Розава. Красамоўны і той факт, што некаторыя выхаванцы драматычнага калектыва універсітэта сталі прафесіянальнымі артыстамі тэатраў рэспублікі.

Найбольшы поспех на долю драматычнага і харавога калектываў выпаў у час дэкады беларускага самадзейнага мастацтва, прысвечанай 40-годдзю БССР. Яны сталі ўдзельнікамі заключнага канцэрта і былі адзначаны прэміямі.

З вялікім поспехам заўсёды праходзяць і выступленні аркестра народных інструментаў, у складзе якога ёсць цымбальная група, і квартэта баянаў, і сікстэта домбраў, і эстраднага квартэта.

А. ГЕРАСІМЕНКА,
А. КРАМНІК.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, 31; тэл. 2-07-19.

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

АТ 06950. Зак. 1138. Друкарня выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна. Тыраж 2000.